

Család

Hamuban sült pogácsa

Nagypapa saját élettapasztalatát akarta nekünk átadni, s mókázva okított, tanított minket. Olyan szépen és érdekesen mesélt, hogy elég volt a varázsszót kimondani: „esti mese”, s mi szóltanul ott hagytunk minden addig folytatott izgalmas tevékenységet és rosszkodást.

Hellinger és a családfelállítás, ahogy én megismertem...

Egy szerzetes, aki évtizedeket tölt Afrikában, aztán kilép a rendből, életét attól fogva annak szenteli, hogy minél több ember életében megvalósulhasson a saját lelke szerinti Rend és Béke.

2006 júniusában Bert Hellinger Budapesten tartott négynapos szemináriumot.

Nagy, boldog család

Emberi világ

Nem kérdés, hogy egy új világrend csakis a teljesség felé tartó egyénre épülhet fel, aki élete minden területén felvállalja a tudással járó megnövekedett felelősséget.

A szeretet segít a családban

A Rhéma Alapítvány egyik célkitűzése és missziós törekvése, hogy kétségbeesett, várandós anyáknak és testi bántalmazástól, lelki terrortól szenvedő asszonyoknak, gyermekeknek nyújtson segítséget – nem csak fizikai, hanem lelki és szellemi értelemben is.

A család evolúciója

Mi a család? Társadalmi mikroegység – mondják a szociológusok. A család a házassággal kezdődik, írják a témával foglalkozó szakkönyvek. A família célja a reprodukció, az utód létrehozása, felnevelése. A családfelfogás nem változik – vagy ez is fejlődik, alakul, módosul?

Kedves Olvasó!

Azt mondják, az ember a barátait kapja a családjáért cserébe kárpótlásul. Meg olyat is terjesztenek, hogy az ember a barátait megválogathatja, a családját nem. Valljuk be, ezek a mondások nem festenek túl vidám képet társadalmunk alapintézményéről. Ha hozzávesszük azt a szociológiailag elfogadott tényt, hogy a család a szocializáció első, és így legfontosabb színtere – a gyermekek 7 éves korukig utánzással tanulják meg az alapvető viselkedési formákat és kommunikációs stratégiákat – akkor azt a következtetést szűrhetjük le, hogy valami olyanban nőünk fel, ami számunkra kellemetlen, ellenérzéseket szül bennünk. Elképzelhető az, hogy a családtagok eleve elrendeltsége, sorsszerű meghatározottsága a feltétlen szeretet előkészítő táptalaja? Meg merem kockáztatni, hogy a család az, ami meghatározza, milyen barátokat válogatunk magunk köré. Ők azok, akikkel együtt tudunk lenni úgy, hogy a feltétlen elfogadást könnyedén tudjuk hétköznapijaink során gyakorolni.

Ha folyton csak a számunkra kellemes dolgokat vesszük észre, boldognak hihetjük magunkat, de a fejlődés lehetőségét elvágjuk magunktól.

Gondolkodtató kikapcsolódást!

Sablik Henrik

“Papa, papa, szedd már le rólunk ezt a rusnya férget!
Mégsem halhatok meg szűzen!” - kiáltja
kétségbeesetten László (17) és Balázska (15).

bulvárblokk

Tartalom

Család: múlt, jelen, jövő.....	4
Családok ma.....	4
A család evolúciója.....	5
A szeretet segít a családban...	8
Nagy, boldog család.....	9
Hamuban sült pogácsa.....	11
Hellinger és a családfelállítás	13
Sírbolt, temetés...csalá(fa)?!...	14
A veszett macska-ügy.....	15
Netmese.....	16

rodoszi Hagészandrosz, Athénodórosz és Polüdórosz
Laokoón-csoport, Kr. e. 175-150 (?), Vatikáni Múzeumok

Család: múlt, jelen, jövő

A kilencvenes években egy beszélgetés alkalmával azt mondtam a biszexualitásról, ez lesz a szex jövője. Aki a mindkét nemmel való közösülést élvezni tudja, nagyfokú szabadságról tesz tanúbizonyságot, ami a jövő generációinak mindenképpen tulajdonsága lesz. Akkoriban még nem hallottunk a „daisy-chain”-ről, ami a brit fiatalok körében terjedő iskola utáni szórakozás, aminek egyszerű célja nem más, mint a szexuális kapcsolat létesítése minél több partnerrel, mielőtt a szülők hazaérnek (<http://velvet.hu/szex/daisy0428/>). Csak azért hangoztattam fenti állítást ismerőseim körében, mert túlmutatott az elfogadott közösségi gondolkodáson, ebből kifolyólag felháborította az embereket.

Két írást szeretnék prezentálni mielőtt visszatérnék a jövőre. E két alkotás azonos módon közelíti meg a család témáját, ami a női lélek azonos vonásait engedi láttatni. Van azonban egy nagyon fontos különbség a két alkotó között: a második cikket író hölgy már volt állapotos, szült gyermeket, saját családja van, míg az első hölgy még ezen örömök előtt áll. Élvezék a nőiség másságát!

Családok ma

Legyünk hivatalosak egy kicsit és először közelítsük meg a témát elméleti szempontból!

Zrinszky szerint a család fogalma a következőképpen hangzik:

„A nemzedékek és nemek szabályozott együttélésének államilag legalizált és társadalmilag értékesnek tartott formája. Vérségi és együttélési kötelek különleges kohéziót teremtenek.”

Mi veszi körül a családot? A társadalmi környezet és a hatalom támogatása (anyagiak, jogszabályok). Közbelső helyet foglal el az individuuum és társadalmi intézmények között.

Komlósi Sándor szerint a családnak számos funkciója van, amely biológiai, gazdasági, érzelmi egyensúlyt, pihenést és regenerációt biztosító, gondozó, nevelő, ellenőrző, státuszképző, státuszmegőrző és kulturális egyaránt.

A família azonban a gyakorlatban az ókori Spártától egészen a mai nap ideáljáig egészen másként alakult. A nevelés és szeretet kimutatása hatalmas ellentétet mutat kortól korig. Az emberek ugyanis nem határozhatók meg jól megszerkesztett mondatokban, legkevésbé a magánéleti együttműködésük.

Nemcsak az életkor, életminőség, környezet és társadalom határozhat meg egy ilyen erős köteleket, hanem a kultúra is nagymértékben befolyásolja annak milyenségét.

Gondoljunk csak el, az indiánok és bennszülöttek vajon ugyanúgy nevelik gyermekeiket, mint mi, civilizált európaiak? Bizonyára „nem” a válasz a kérdésre. Megemlíthetjük akár az arab és török világot is, ahol a háremek már világosan nem férnek be a monogámia kereteibe, így ez a családi szerkezet is egészen más, mint a miénk. Nem mondható, hogy nem helyes, csak más. Hiszen a „normális” minden kultúrában mást jelent.

A vallás is hasonlóan nagy hatással van a famíliára, hiszen a katolikus keresztény egyházban elfogadhatatlan lenne három ember együttélése vagy házasságkötés nélkül gyermekvállalás. Persze ezek a szigorú – bár valljuk meg, ésszerű – szabályok és elvárások ma már nem elengedhetetlen szempont.

A családok napjainkban teljesen különbözőképpen alakulnak és léteznek. Míg nagyanyáink korában szegény és elképzelhetetlen lett volna egy válás, most szinte „sportszerűen kell üzni”. Már nem küzdenek annyit a problémák megoldásáért, nem tolerálnak, nem változtatnak a jó házasság érdekében, könnyebb kilépni a frigyből, elvégre mindenki nyolcszor is nőülhet templomban és fogadhat örök hűséget, egy helyett, amely őszinte és az előirtak szerint örökké tart. A jóban-rosszban elv nem érvényesül.

Ami a legkevésbé jellemző a régmúlthoz képest, hogy több nemzedék együtt éljen. Akkor az egyáltalán nem kedvező anyagi körülmények azt is megkövetelték, hogy egy fedél alatt éljen a dédmama, nagyszülő, szülő, gyermek, unoka. Még ilyen környezetben is képesek voltak a tőlük telhető legharmonikusabban élni. Pedig, valljuk be, ez egyáltalán nem lehetett egyszerű.

Említésre méltó, hogy évekkel ezelőtt teljesen természetes volt, hogy több gyermeket – akár hetet, nyolcat is – vállaltak a párok, hiába voltak a már említett rosszabb pénzügyi lehetőségek között. Most amellet, hogy mindent meg tudnának adni egy trónörökösnek, inkább csak egy-két porontyot nevelgetnek. Valószínűleg az is oka ennek, hogy annak az egy-kettőnek akarnak jó hátteret biztosítani és a lehető legtöbbet rájuk fordítani. Ez az egyik nézőpont, van azonban egy másik is. Karrierista világban élünk, ahol a nők harmincöt éves kor körül vállalnak gyermeket vagy egyáltalán nem is akarnak anyákká válni. Már nincs jelen a hagyományos családmódelell, ahol az apa keresi a kenyérrévalót, az anya pedig nevel, főz, mos, takarít otthon. Ma a gyengébbik nem is határozott tervekkel áll az élet kapujában és amennyire csak tőle telik, érvényesülni akar. Talán jobban előtör belőlük a bizonyítási vágy, mivel évekig „csak” a családanya szerepben tetszelegthettek. Ez nem elítélendő, de mindenképpen csökkenti a népesség számának növekedését. Nem véletlenül gyarapodik a halálozások száma és apad a születéseké.

A konfliktus- és megoldáskeresés oda vezetett, hogy sok csonka család alakult ki az elmúlt évtizedek alatt, ami azt is jelenti, hogy a közös gyermek – persze csak, ha van – hátrányos helyzetbe kerül. Nem láthatja mindennap a vele nem egy háztartásban élő szülőt, nem kérheti nap mint nap a segítségét, úgy, mintha még mindig együtt lenne a család. Ha testvére is van, elképzelhető, hogy szétválasztják őket, ami megint csak egy nagyon negatív élmény, talán már a gyermekévek kezdeténél. Persze, általában úgy próbálják alakítani egy válás menetét, hogy minél kevésbé sérüljenek a gyerekek, és ezáltal nem jellemző, hogy „igazságosan elfelezzik” őket: egyet a mamának, egyet a papának...

Az örökbefogadással kapcsolatban érdemes tudni, hogy ez ma a legnagyobb divat az egész világon. Olyan párok is akarnak örökbe fogadni, akiknek lehet természetes úton utódjuk. Ez az óriási jótékonykodás a sztárok körében is, hogy ők majd megmentenek egy kisembert a nyomortól azzal, hogy magukhoz veszik (a lista élén talán Angelina Jolie áll). De megkérdőjelezném, hogy mennyien gondolkodnak lelkiismeretesen a kérdésről, és hogy valóban tudják-e ugyanolyan őszinte szeretettel szeretni a saját gyermekük mellett a befogadott jövevényt is. Az egészen elfogadható, ha egy házasságban vagy együttélésben nem mindig sikerül az, amire a legjobban vágnak és ezért más úton kell próbálkozniuk azért, hogy elérhessék. Lehetővé kellett tenni olyan embereknek is a gyermeknevelés örömét, akiknek sajnos, bizonyos eltérő okok miatt, a természet rendje szerint nem születhet babájuk. Ez is ad egy olyan családszerkezetet, amely eltér a többitől.

Véleményem szerint nagy előnyt jelent az életben, ha van testvére valakinek. Egy szakértő pszichológus szájából hangzott el az a megállapítás, miszerint egy ember a testvérével képes a legelőbb megélni a konfliktust. Vagyis, ha már gyerekként megtanuljuk kezelni a véleményeltéréseket és megvívjuk a magunk kis csatáit, talán a „nagybetűsben” könnyebben vesszük az élénk gördülő akadályokat. Mindegy az, hogy húga, öccse, bátyja vagy nővére van az embernek. Minden testvér ajándék, még akkor is, ha néha nem így gondoljuk. Az egykeségnek persze vannak előnyei és hátrányai is. Több mindent lehet megadni, ha egyedül van az utód, nem érezheti a gyermek, hogy a szeretet megoszlik, nem kell féltékenykednie, de valószínűleg azt az élményt sem élheti át, amit egy testvér léte adhat. Mindenki döntse el maga, hogy melyik a jobb felállás.

A család jelentése mégiscsak a norma szerint valami hasonló lehetne: szeretetben együttélő közösség, ahol mindegyik fél számíthat a másikra, ahol az elfogadott felállás szerint alkotnak egységet. Ha pedig legjobb szándékú akaratumk ellenére is felbomlik a család, akkor a lehető legemberibb és lehetőse szerint legszeretetteljesebb kapcsolatot kell fenntartani, ha gyermek miatt megkívánja a helyzet.

Szalóki Zsófia

a család evolúciója

A fejlődés visszalépés?

Mi a család? Társadalmi mikroegység – mondják a szociológusok. De vajon család e az egyedülálló anya és gyermeke alkotta egység? A család a házassággal kezdődik, írják a témával foglalkozó szakkönyvek. A familia célja a reprodukció, az utód létrehozása, felnevelése. De vajon valós családnak tekinthető e homoszexuálisok együttélése? A fejlettebb többségi társadalmak szemétn hunynak az azonos neműek házassága fölött. Azt azonban már kevésbé tolerálják, hogy ezen párok gyermekeket is szeretnének nevelni. A családfelfogás nem változik? Vagy ez is fejlődik, alakul, módosul a korról, a morállal, a közérkölcsökkel?

A sivatagi modell

Lássuk tehát, honnét is indultunk. Az 1800-as évek második felében két társadalomtudós, Bachhofen és Morgan vélekedése szerint, az emberiség történetének kezdetén, a szexualitás a törzson belül teljesen szabályozatlan volt. A fejlődés kezdeti szakaszában csoportházasság létezett, amit a többnejség követett. S csak ezután jelent meg a monogámia, ami a mai napig a leggyakoribb házasságtípus civilizációnk történetében. Engels gazdasági okokkal magyarázza a monogámia kialakulását. Szerinte ez nem más, mint a nők leigázása és a férfiuralom stabilizálása. Talán Engels volt az első feministák egyike?

Tarjányi Béla teológus 1980-ban jelentette meg „A család a Bibliában” című írását, amiben a szent könyv családképét mutatta be. Az általa ismertetett egység azonban még mindig csak az őszövetségi képet festi le. Tagja az apa, annak elsőszülött fia, a többi fiú, a fiúunokák, az apa fő- és mellékfeleségei, a felnőtt fiúk feleségei, s csak ezután a leánygyermek és a szolgál. Ők együttesen alkották a nagycsaládot. Szükség volt erre a formára, hiszen a sivatag szélén a túlélés alapvető feltétele az együttmaradás volt. Ebben a rendszerben a családfő teljhatalommal rendelkezett, feleségeit vette és eladta. A leánygyermek az apa vagyonát növelték. A nők teljesen alá voltak rendelve a férfiaknak: szinte jogok nélkül, kiszolgáltatottan éltek. A Bibliában leírtak hosszú időre meghatározották a zsidó-keresztény kultúrkör családmódeljét.

A keresztény modell mai formája a kiscsalád. A külső „fizikai” veszélyek gyakorlatilag megszűntek, napjaink familiáinak tartóságát a belső összetartó erők biztosítják.

Lazuló láncszemek

Európában és Észak-Amerikában a családok történeti alakulását a funkcióvesztés jellemzi. A mai familia kevesebb feladatot lát el, mint a korábban. A múlt század egyik legnagyobb szociológusa, Durkheim megállapítása szerint, a család elvesztette régebbi megóvó hatását. Mint írja: míg korábban, tagjai többségét születésüktől a halálukig vonzáskörében tartotta és szilárd, oszthatatlan, bizonyos fokig maradádnó tömböt alkotott, addig napjainkban már csak műlékony forma. Mivel kisebb lett a család szerepe, már nem elegendő célnak, ezért valami mással is ki kell tölteni az emberi életet, gondolatainkat és tetteinket valami másnak kell lefoglalnia – foglalja össze Durkheim.

Jelentősebb változások az 1950-es években következtek be. Növekedett a lakosság életszínvonala, így a gazdálkodás alapelvei váltak feleslegessé. Előtérbe került a nők keresőtevékenysége. Elterjedt a születésszabályozás és megjelent a tömegkommunikáció, ami új modellt közvetít a családok életében.

A jólét magával hozott számtalan könnyítést. A háztartási eszközök megjelenésével a nők kevésbé váltak leterheltté az otthoni munkák során, energiák szabadultak fel. "A gazdálkodásra ható változások együttesen lazábbá tették a családtagokat összefogó kötelekeket..." – írja Cseh-Szombathy László társadalomkutató.

Nők nadrágban

Érdekesen alakult a családon belül a keresőtevékenység is. A múlt század elején a dolgozó nők zöme hajadon volt, s házasság után munkájukat többnyire nem folytatták, amiből férjük presztízskérdést csinált. Az elmúlt század folyamán elfogadottá vált, hogy a még gyermektelen nő munkát vállal. Napjainkra ez tovább változott. Ma már az sem meglepő, ha várandós asszony dolgozik, s a szülés után nem sokkal, folytatja munkáját. Ez utóbbi ugyan hallgatólagosan, a kényszerűség miatt elfogadott, de semmilyen fórumon nem támogatott. Afölött azonban már szemet huny a társadalom, hogy az anyák egyre ritkábban veszik igénybe a hároméves otthonmaradási lehetőséget, többségük hamarabb visszaáll munkájába.

Az elmúlt évek további változásai között szerepel a családi szerepmegosztások változása. A távoli múltban az aszimmetrikus szerepmegosztás volt jellemző, míg napjainkban a nők kereső munkájából kifolyólag a szimmetrikus az általános. Miközben a nők egyre nagyobb jövedelemmel járulnak a családi kasszához, addig a férfiak is erőteljesebben kapcsolódnak be az otthoni munkába. Ez utóbbi azonban az elmúlt évtizedek tendenciája.

A keresőtevékenységgel a házasságkötési motiváció is megváltozott. Míg korábban ez az egyetlen alternatíva kínálkozott a fiatal nőnek létbiztonsága megteremtésére, addig mára ez már nem számottevő tényező. Előtérbe kerültek a házasság nélküli együttélések, s a válások sem kirívó esetek. Megszűnt a kiszolgáltatottság kényszerítő istrángja. A házasságkötési életkor is módosult. Az egészen fiatal, ivarérett kortól napjainkra, kitolódott a húszas évek végére, harmincas évek küszöbére. Oka a nagyobb önállóság, függetlenedés, a biológiai és társadalmi érettség között egyre növekvő távolság.

Magánügy vagy közügy?

A család szempontjából szomorú tényező, hogy a nők magas foglalkoztatásával együtt csökkent a gyermekvállalási tendencia. A fogamzásgátló módszerek beköszöntése előtt gyakorlatilag kevésbé volt szabályozható, megtervezhető a várható vagy remélt utódok száma. Kulturális körtől, társadalmi helyzettől függött, hol, mennyi gyermek született, gyakoriak voltak az ún. nagycsaládok. Napjainkban ez már közel sincs így. Spieder Zsolt szociológus, a KSH munkatársa elemzése szerint minden nőnek két-három, statisztikailag 2,1 gyermeket kellene szülnie ahhoz, hogy hazánk népessége reprodukálódjon. Ehhez képest ma Magyarországon 1,3 az arány. Ha a nők gyermekvállalási hajlandósága a mostanihoz képest némiképpen növekszik, azaz családonként 1,7-1,8 gyermeket vállalnának, s javulna a halandóság, úgy 2050-re nyolcmillió körül lenne a magyar lakosság lélekszáma. Optimista kalkulációk szerint, ha sok családban

vállalnának akár három gyermeket is, s a statisztikai átlag 2,1 lenne, úgy hazánk népessége 2050-ben is megmaradna 10 millió körül. Ha azonban az elkövetkező évekre is az 1,3 marad a gyermekvállalási hajlandóság, és az ismert halandósági mutatók lesznek jellemzők, úgy 2050-ben alig valamivel több, mint hatmillió magyar él majd Magyarországon. Ebből is látszik, a családalapítás, az utódnemzés igaz emberileg magánügy, társadalmi szempontból azonban közügy.

Misku-Horváth Ágnes

Leszögezhetjük: a család hagyományosnak mondott modellje átalakulóban van. A nők egyenrangúvá válnak, a férfiak elnőiesednek, és a családon belüli szerepek összemosódnak, felcserélődnek, ha egyáltalán létre jön a házasság, amit lassan szintén a régmúlt társadalmak intézményeként kell kezelnünk.

Most a biszexuális, metroszexuális, individuális, szinglijelenségeken túlra – hiszen ezek leginkább az átalakulás időszakában megjelenő zavarokat, útkeresést mutató tünetek – szeretném invitálni az Olvasókat, egy rövid gondolat-kalandra.

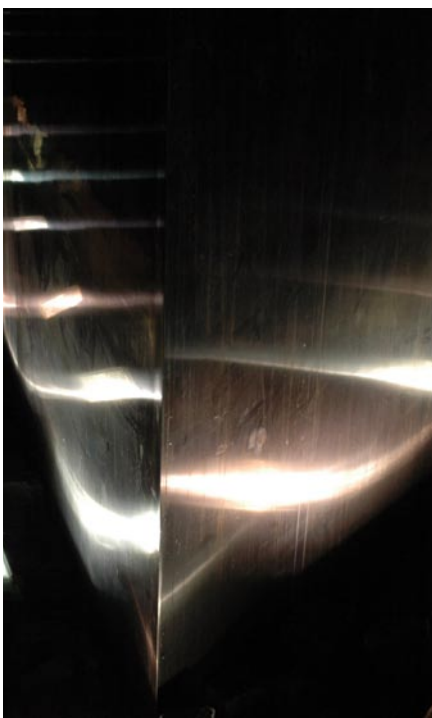
Fogadjuk el a jelenséget, nem szaporodik a modern kultúrákban élő népesség. Egy másik szempontból észrevehető, hogy míg az abortuszok száma meglepően magas, rengeteg pár próbálkozik hiába a gyermeknemzéssel.

1988-ban a „Marslakó a mostohám” című filmben egy idegen bolygóról hozzánk csöppent nő, nem ismeri a testi kontaktus örömét, az orgazmust (mellékesen megjegyzem, hogy a kielégülés ezen formája a múlt században még itt a földön is csak kevés feminin lény számára volt megismerhető érzés), mert a társadalmukban a szaporodás petricsészékben történik. Ez a fajta utódnemzés nem is annyira távoli jövő számunkra sem. Hogy meglássuk, a későbbiekben ebből a laborfolyamatból kinőheti magát a szülők által meghatározott génállományú gyermek létrehozása, talán nem is kell túl nagy fantázia. Most még úgy képzeljük, ezzel kivédhetjük a véletlent, ha magunk szabhatjuk meg gyermekünk külsejét, fizikai adottságait.

Mintha csak egy számítógépes játék paramétereit állítanánk be, persze kizárólag a születendő érdekeit szem előtt tartva: minél jobban tudjon érvényesülni az életben.

Itt hagyjuk magára az emberiséget néhány évezredre. (Talán tekintsük meg a „Gattaca” [1997] című filmet.) Ebben az időszakban a szokásos jó és a rossz harca mellett – újabb átmeneti folyamatok megjelenése, divatok és trendek tündöklése és bukása után – dől majd el, a mesterségesen szaporodó társadalmunk elpusztítja-e magát, végtelenül kiszámítható és unalmas génalománnyának köszönhetően, vagy enged a bölcsesség kollektív megnyilvánulásának, mint a történelmi emlékezetünk során még sohasem, és megpróbál visszatérni a természetes szaporodáshoz. Ekkor már a „család” fogalma teljesen kikopik majd a homo singulus szó- és gondolkodáskincséből, egymásra utalt egyének, feladatközösségek léteznek majd, s bárki – bizonyos erkölcsi feltételek teljesítése esetén – vállalhat majd gyermeket.

Tegyük fel, hogy – ha nem is a teljes emberiség, de egy kisebb csoportja biztosan – újra a természetes szaporodást választja, hogy az alvó

gének kombinálódásának lehetőségét biztosítva, felvállalva ennek kockázatait is, felfrissítse az ember fizikai megnyilvánulását, megteremtve a további feltételeit annak, hogy a homo faj tovább uralkodhasson a Földön.

Ha az ember nem használja az izmait és megterheli, egy jól ismert kellemetlen érzés, az izomláz minden bizonnyal bekövetkezik. Feltételezhetjük tehát, hogy egy évszázadokon keresztül mesterségesen szaporodó faj kultúrájában és DNS-struktúrájában beállt változások miatt csöppet sem éli meg kellemesen a szaporodás élményét. (Néhány ember szerint, annak idején az utódnemzés hatékonyságát biztosítandó jött létre az orgazmus.

S ennek az érzésnek köszönhető a család létrejötte is, hiszen ha van egy fix párod, akkor szinte bármikor hozzájuthatsz ehhez az extázishoz.)

Nos, itt szeretném idézni a „K-PAX” (2001) című filmet. Mivel egy amerikai filmről van szó, a K betű kiejtése megegyezik a „key” – kulcs szó kiejtésével, a PAX szóról pedig könnyen asszociálhatunk a békére. Prot (Kevin Spacey) erről a bolygóról érkezik a Földre, ahol is elmeógyógyintézetbe zárják. Dr. Mark Powell (Jeff Bridges) pszichológussal így beszélgetnek az egyik kezelése során:

- Hol született? Mert ugye... született? A K-PAX-en is vannak csecsemők?
- Igen. Bár a szaporodás művelete nem olyan kellemes, mint itt.
- Tudná valamihez hasonlítani? Mint egy fogfájás?
- Mintha satuba szorítanák a tökét, csak az egész testében érezné.
- Az ottani gyönyör olyan érzés, mint a hányinger, büzkibocsátással körítve.
- Az orgazmus pillanata olyan, mintha gyomorszájon rúgnának... és aztán móc-ürülékbe esnénk.
- Móc-ürülékbe?
- A móc olyan állat, mint a földi borz, csak sokkal „tehetségesebb”.
- Ha ez ilyen borzalmas, akkor hogyan szaporodnak?
- Olyan óvatosan, ahogy csak lehet.

Érdemes elgondolkodni azon, hogy milyen dolgot becsülünk meg jobban, amit szenvedés árán szereztünk meg, vagy amit könnyedén, élvezettel? Biztosan értékelné a közösség, ha két ember vállalva a fájdalmakat, a szexualitás gusztustalan kellemetlenségeit és biológiai úton hozna létre utódot. Hol lenne már akkor a pornófilm-univerzum, vagy a „daisy-chain”! Egy aktus sem lenne önmagért való. S az utód, ki ebből a szent és tisztelt szeretekezésből született, a közösség megbecsült egyede lenne, kincs. Gyermekbántalmazás? Ugyan már! Ő a jövő kulcsa, ő az, aki tovább viszi az emberi fajt. Most is így kellene látnunk őket, de nagy valószínűséggel erre, kollektíven ráébredni csak akkor fogunk, mikor majd rávisz a kényszer.

- Van családja a K-PAX-en?
- A K-PAX-en másképp mennek a dolgok. A K-PAX-en nincsenek az itteni értelemben vett családok.
- Valójában a család a legtöbb bolygón nem működik.
- Más szóval... sosem ismerte a szüleit.
- A K-PAX-en a gyerekeket nem a szüleik nevelik, hanem mindenki. Egymás után tanulnak mindenkitől.

Igen, igaz. Ez csak fikció. Nem szögezhetjük le: ez biztosan így lesz. De ha visszatekintünk a múlt „képzelgőire”, észrevehetjük, sok olyan dolgot írtak, vagy rajzoltak le, amit csak évszázadok múlva tudtunk megvalósítani vagy egyáltalán megérteni.

A cél mindig egy és ugyanaz: a fajunkat fenntartani.

Ha ezt nem értjük meg és képtelenek vagyunk bölcsőbbé válni, akkor érezni fogjuk a következményét.

A szeretetet segít a családban

A Rhéma Alapítvány családvédelmi programja

A család nem mindig ideális, vannak esetek, amikor az ember legborzalmasabb tapasztalatait szerettei, családtagja miatt vagy éppen az által éli meg, mert nincs lelki és fizikai támasza a bajban. A Rhéma Alapítvány egyik célkitűzése és missziós törekvése, hogy kétségbeesett, várandós anyáknak és testi bántalmazástól, lelki terrortól szenvedő asszonyoknak, gyermekeknek nyújtson segítséget – nem csak fizikai, hanem lelki és szellemi értelemben is.

különbésben az utcára kerülnek. Elhagyott, gyerekeiket egyedül nevelő asszonyok, elűzött férjek, csellengő gyerekek, otthontalan várandós kismamák, erőszak elől menekülő emberek – széles a skála. A megoldás viszont gyakran szűkös, az önkormányzatok szétárják kezüket, az alapítványok és civil szervezetek csak kevés rászorulónak tudnak lakhatást, életminőséget biztosítani. Sokszor pedig itt is gátló tényező, hogy az utcára került emberek nem tudnak vagy nem mernek közületi segítséghez fordulni.

Család helyett csalódás?

A családról legtöbbszörnek a meleg, szeretetteljes és bensőséges közösség jut eszünkbe, ahol – a vérszerinti, illetve szoros kapcsolaton kívül – mély lelki kapocs köti össze a tagokat egymással. Az itt-ott felbukkanó problémákat pedig ez a szövetség erősen összefonódva oldja meg.

Ám a familia helyzete, sajnos, nem mindig ideális. Vannak esetek, amikor az ember legborzalmasabb tapasztalatait szerettei, családtagja miatt vagy éppen az által éli meg, mert nincs lelki és fizikai támasza a bajban.

Három a magyar igazság és egy a ráadás...

Az első, amikor az alany van családjában, de ott testileg bántalmazzzák, félelemben tartják a lelkét és esetleg szenved az alkohol, a drogok hatása alatt álló társától, nevelőjétől. Menekülne, de nem tudja, hogyan és hová. Retteg a megtorlástól, ami vár rá, ha szökése az őt kihasználó családtag tudomására jut. Titkon reméli, hogy a terrornak egyszer vége lesz és majd minden megváltozik. Hazánkban sok bántalmazott ember él; nők, gyerekek és bizony, férfiak is, vegyesen. Úgy tűnik, hogy a statisztikák ellenére nem nőtt a családon belüli erőszak előfordulása a rendszerváltás óta, inkább csak több eset derül ki, bátrabban mernek ellenállni a bántalmazást szenvedők, nagyobb a családvédelmi platform. Sajnos, azonban még így is rengeteg azok száma, akik túrnek, amíg túrhetnek – és a végén csak súlyos sérülés vagy haláleset döbent rá a környezetüket arra, mi folyt abban a családban éveken át.

A statisztika nem kíméli országunkat: az UNICEF Magyarországot 2004-ben a világ egyik legveszélyesebb gyermeknevelő helyének titulálta (<http://www.origo.hu/itthon/20040920magyarorszag.html>). Ekkor ugyanis átlagosan naponta nyolc gyermeket bántalmaztak szülők vagy megbízott nevelők, illetve havonta két csemetét vertek agyon családon belül. És ez volt az, ami a nyilvánosság elé tárult, hiszen egy feltárt esetre 25 elhagyott bűncselekmény jutott. Szomorú számok ezek...

A második, amikor anyagi vagy emberi okok miatt hullik darabokra a család, és a védtelen, kiszolgáltatott családtagok a legnagyobb nél-

A harmadik eset, amikor az illetőnek nincs családja, pedig kellene, hogy legyen. Nincs senki, akire támaszkodhatna, pedig teherbe esett és cserbenhagyták. Nem tudja, mit tegyen, nem lát jövőt a gyermeke és saját maga számára, valamint magányából sem talál kiutat. Megfordul a fejében az abortusz lehetősége, és vagy ezt választja, mert reménytelennek tartja a helyzetét a babával vagy inkább nem, mert esetleg ózdkodik a beavatkozástól, illetve tudja, érzi, hogy egy élő embert áldozna fel. Harcol benne az akarat a saját vagy a magzata életéért.

Jöjjenek a komor számok:

(<http://www.inforadio.hu/hir/belfold/hir-98826>)

hazánkban manapság 100 évesületésre átlagosan 50-55 terhességmegszakítás jut. A legtöbb magzatelhajtást 20 év alattiak körében végzik, itt 100 megszületett baba mellett további 90 nem látja meg a napvilágot. Vagyis két teherbe esett lány közül egy vállalja csak az anyaságot.

A 20-30 évesek körében ez a szám 62, az ennél idősebeknél pedig 38-45 közé esik. A születésszám is egyre csökken, a produktív kedv lohad, nemzetünk öregszik. A mai fiatalok nemileg sokkal hamarabb válnak éretté, minthogy a lelkük felnőtté válhatna. Habár népszerűek a felvilágosító programok, mégis sok ifjúnak nincs kiterjedt ismerete a születésszabályozásról és családtervezésről. És ha már megtörtént a „baj”, esetleg a fiatal lány túlesett egy magzatelhajtáson is, gyakran nincs a közelében senki, aki a kezét fogná és segítene neki átvészelné a lelkileg megrázó időszakot.

Ha valaki segítséget keres, ma már egyre több lehetőség közül választhat. Az alapítványok, civil szervezetek és egyéb egyesületek vágya, hogy segíthessenek a rászorulónak, de mind gyakrabban fordul elő, hogy egy-egy programra, vállalkozásra nincs elég pénz. Lecsökkent az állami, ún. normatív támogatás összege is, ami sok ilyen társulásnak okoz komoly gondot. Pedig ennek nem kellene így lennie!

Családvédelem felsőfokon

A Rhéma Alapítvány 1998-ban alakult. Neve, a „rhéma” élő hangon, meghatározott célból kimondott szót jelent a bibliai görög nyelvben. Ahogy egy példában is olvasható: „Meg van írva: Nemcsak kenyérrel él

az ember, hanem minden beszéddel (rhéma), amely Isten szájából származik.” (Máté evangéliuma 4:4) Ez olyan érintkezést fejez ki, ahol a segítő közvetlen kapcsolaton keresztül válaszolja meg a rászoruló különleges szükségéit. Az alapítvány munkatársai igyekeznek minden hozzájuk forduló személy helyzetét gondosan megismerni, és a számára legjobb, egyénre szabott megoldást felkínálni.

A szervezet bibliai alapokra helyezett, keresztény értékrenddel segíti a bajbajutottakat, hitvallása, hogy Isten szeretetét gyakorlati módon közvetítse az emberek felé. Egyik célkitűzése és missziós törekvése, hogy kétségbeesett, várandós anyáknak és testi bántalmazástól, lelki terrortól szenvedő asszonyoknak, gyermekeknek nyújtson segítséget, nemcsak fizikai, hanem lelki és szellemi téren is. (Ezen felül még számos más programjuk van, többek között fiataloknak érett kapcsolatokról és felelősségteljes szexuális életről szóló felvilágosítást is nyújtanak.)

Az alapítvány Családvédelmi Tanácsadó Központjában dolgozó alkalmazottak és önkéntesek szakmailag felkészült és tapasztalt emberek, akik tanácsadást és választási lehetőségeket ajánlanak fel nehéz helyzetben levő várandós édesanyáknak, hogy örömmel vállalhassák születendő kisbabájukat. Esetleges terhességmegszakítás után fellépő pszichés problémákkal küzdő nők számára lelkigondozást nyújtanak (már hazánkban is egyre több, az abortusz okozta lelki összeroppanástól, bűntudattól szenvedő nő keres fel pszichológust, terapeutát, lelkigondozót). Az itt gondozott asszonyok legtöbbször gyorsan felépül, és később már sokkal kevesebb lelki problémával épít családot.

A családjukból esetleg kitaszított, elhagyott várandós nők nyugalomra lelnek a Reménység Házában, ami egy biztonságos, családias otthont teremt számukra. Itt testileg, lelkileg és szellemileg felkészülve várhatják első gyermekük születését, innen biztos alapokon állva kezdenek el közös életüket. A Házból „kiröppenő” anyák gyermekeikkel gyakran visszatérnek, akár még segítenek is a bentlakóknak.

A Rhéma az Údvahadsereggel karöltve, az ottani, Fény Háza Anyaotthonban élő bántalmazott édesanyákat és gyermekeiket életük helyreállításában és lelki sebeik gyógyulásában támogatja, bátorítja és tanácsadást tart nekik. Az anyákkal és a gyermekekkel külön-külön foglalkoznak, hogy a szülők tudjanak pihenni is egy kicsit a mindennapi teendők

után, a csemeték pedig feltöltődhetnek, új barátokat szerezzenek és jól érezzék magukat.

Kedves Olvasónk!

Ha Ön ismer bántalmazott család(tag)okat, vagy saját magán tapasztalja meg az erőszak borzalmát, esetleg ismerőse vagy Ön váratlanul teherbe esett - és nem tudja, kihez forduljon, mit tegyen -, a Rhéma Alapítvány szívesen segítséget nyújt.

Rhéma Alapítvány a neten: www.rhema.hu

Kapcsolat: dr. Péterfai János, gyermekorvos és lelkipásztor

E-mail: pjanos@rhema.hu

A szervezet jelenleg komoly anyagi gondokkal küzd, emiatt néhány szolgálatát, például a Kegyelem Hangja Telefonos Lelkiségelet most szüneteltetnie kell, pedig erre a programra kimondottan nagy szükség van országsszerte. Szeretnék újra beindítani, ezért ha Ön tud segíteni vagy ismer másokat, akik támogatnák a Rhéma Alapítványt, bátran vegye fel a kapcsolatot a fenti elérhetőségeken.

Szabó Borka

(Forrás: InfoRádió, Origo.hu, Rhéma Alapítvány)

Nagy, boldog család

Emberi világ

Talán furcsa a címválasztás, de úgy gondolom, hogy mi, akik ez idő tájt benépesítjük a földkerekséget, mindannyian egyetlen nagy családot alkotunk, amiben még azért elég sűrűn előfordulnak összezörrenések, de sokakban már világosan körvonalazódik egy olyan világ képe, amelyben mindenki megtalálja a helyét, feladatát, szerepét, és az együttműködés biztosította egyensúlyra pedig az elfogadás, a megértés, és a kölcsönös szeretet magasztos érzései teszik fel a koronát.

Nem kérdés, hogy egy ilyen új világrénd csakis a teljesség felé tartó egyénre épülhet fel, aki élete minden területén felvállalja a tudással járó megnövekedett felelősséget.

A jövő itt van a jelenünkben. Itt és most ültetjük jövőnk magjait, ame-

lyek előbb csírázásnak indulnak, aztán szárba szökkennek, és a megérett termék gondos munkánkat dicséri majd.

Itt és most aratjuk a múlt vetésnek busás termését. Életünk minden területén minden pillanatban vetünk és aratunk. Ezért fontos tisztázni önmagunkkal, hogy olyasmikkel töltjük-e időnket, aminek gyümölcseit élvezni szeretnénk. Fontos tisztázni, hogy amit teszünk, az milyen célt

szolgál, és milyen eredményre vezet, mert minden tettünkkel formáljuk a minket körülvevő valóságot, ami szervesen integrálódik a kollektív valóságunkba, aminek jelenségeit különböző médiák közvetítik. Látnunk kell, hogy amit magunkkal teszünk, az milyen hatással van az emberiségre, a környezetünkre, az élővilágra és a bolygónkra.

„Ha nem vagy hajlandó felelősséget vállalni mindenért, ami az életben történik, akkor sosem fogsz előrébb jutni.”

Barbel Mohr

A példamutatás szerepe

A társadalom fejlődésének alapja az egyén fejlődése, hiszen részenként változik az egész. A fejlődés zászlaja alatt zajló változás legfontosabb bázisai a családok, iskolák, baráti körök és más, szoros lelki szálakkal is összeöltött emberi közösségek. Fejlődés nem képzelhető el felelősségvállalás nélkül.

Ez a felelősség felőleli életünk minden területét. Kiterjed a személyes fejlődésre, az emberi kapcsolatok, a munka, és az egészség irányában is.

A teljes felelősség felvállalásának útjára úgy léphetünk rá, ha belátjuk és megértjük, hogy micsoda óriási formáló erővel bíró energiák a gondolataink és az érzelmeink. A valóság képe, ami fizikailag körülvesz bennünket, teljes mértékben a gondolati valóságunk, az énképünk tükörképe. A bennünk élő világ leképezése az, amit valóság alatt értünk.

Könnyen eljuthatunk a törvények felismeréséig:

- ☉ Minden a gondolatainkból indul ki.
- ☉ A láthatatlanból születik a látható.
- ☉ A tartalom alakítja a formát.

Ha megfigyeljük ezeknek a törvényeknek a működését, hamar átérezhetjük, hogy bármilyen élethelyzetben találjuk is magunkat, az teljes-séggel szükségszerű és rólunk szól elsősorban, hiszen okok és okozatok világában élünk.

Egy társadalom annyira egészséges, amennyire a benne élő egyén egészséges.

A társadalom formálásában az egyén felelőssége jelenlegi tudásunk birtokában hatványozottan megnőtt. Saját felelősségünk, hogy mivé válunk, hogyan fejlődünk és fejlesztjük magunkat életünk folyamán. Ezek a folyamatok és az egyén szintjén végbemenő változások társadalmi szinten is kifejtik hatását, a másolódás, a példamutatás és utánzással való tanulás útján. Az ember legkönnyebben utánzással tanul.

Életünk példái, a cselekedeteink hangosabban és világosabban beszélnek rólunk, mint szavaink bármikor is képesek lennének. Minden tettünkben jellemünk sűrűsödik.

„A példa a leghatékonyabb tanítók egyike, noha szótlannal tanít.” Simles

Az öröklődés szerepe

Ahogy a gyermek öröklí anyja és apja génkészletét és testi fejlődése során felépíti fizikai formáját az építőanyagok minőségének függvényében, ugyanúgy öröklí számtalan más jellemzőjüket is, amik meghatározó tulajdonságai szülei személyiségének, természetének.

Tehát nem csupán formai (fizikai, biológiai, kémiai) örökségről beszélünk, hanem tartalmi (lelki, gondolati, energetikai) örökségről is.

Fontos tudatosítanunk, hogy egy emberi életünk folyamán sokkal meghatározóbb az,

ami a gondolati világunkban létezik, minthogy milyen génkészlettel rendelkezünk.

A gondolatminták, gondolatmodellek, az érzelmmintázatok, az önmagunkról és a világról alkotott elképzeléseink óriási, megfoghatatlan

konstrukciók, amik az elménkben és pszichénkben épülnek, meghatározói az énképünknek és a világeképünknek.

Maxwell Maltz plasztikai sebész, a Pszichokibernetika – Sikermechanizmusunk működésének titka című könyvében rendkívül érzékletesen ábrázolja, hogy miként formálják át életünket a megváltozott gondolataink.

„Az új szerep új énképet követel.” Maxwell Maltz

A könyv kínálta ismeretek és némi informatikai alpműveltség birtokában, tényként könyvelhetjük el a megállapítást, hogy agyunk egy szuperszámítógép, ami pontosan a rátelepített programok utasításait hajtja végre. Agyunk egy valóságteremtő gépezet.

Ezt a szuperszámítógépet egy bizonyos kor után már mi magunk programozhatjuk

(ha nem tesszük, lesz rá millió más jelentkező, aki megteszi, a reklámpszichológiát alkalmazva), feltéve, hogy felismerjük a működési mechanizmusait,

valamint hajlandóak vagyunk kilépni az áldozatszerep

kényelmes, megszokott és otthonos mocsarából, és hajlandóak vagyunk visszavonni energiáinkat önmagunkba, ahelyett, hogy másokat okolnánk saját életünk történéseiért, így felvállalva jövőnk megteremtésének felelősségét.

„Madarat tolláról, embert barátjáról.” Magyar közmondás

A külvilágot egy igen éles és pontos tükörként használhatjuk fejlődésünk nyomon követésére.

Ha kíváncsiak vagyunk rá, hogy gondolataink formáló ereje útján milyen valóságot és jövőképet festünk magunknak, legegyszerűbb, ha megnézzük, barátaink és a hozzánk közel álló ismerőseink társadalmi, kapcsolati, érzelmi és anyagi helyzetét.

„Aki a tyúkokkal kapirgál, az nem tud a sasokkal repülni.” Zig Ziglar

Néhány kérdés megválaszolása közelebb vihet minket a jövőnk meghatározó fő energia vonalak felfedéséhez, és felismerhetjük, mely területeken van szükség változtatásra, ahhoz,

hogy a kívánt jövőt teremtsük meg itt és most a jelenünkben:

1. Milyen társaságba helyezem magamat?
2. Mennyire közelít életmódom a természeteshez?
3. Milyen beállítottságot örököltem szüleimtől?
4. Milyen forrásból merítem energiáimat?
5. Mivel töltöm meg szabadidőmet?
6. Mi jelenti számomra a szórakozást, kikapcsolódást?
7. Milyen forrásból merítem a tudásomat?
8. Milyen érzelmek jellemeznék leginkább?
9. Miként bánok magammal és embertársaimmal?
10. Szükség van-e arra, hogy ezen változtassak?

Hamuban sült pogácsa

„Megtanultam, hogy ahányszor csak egy újszülött apró ökle először szorítja meg édesapja ujját, örök fogságra ítéli azt.” G. Marquez

Láttam, ahogy a piciny ujjak először ráfonódtak az apa erős ujjára, s a pillanat meghittséget, biztonságot és gondoskodást sugárzott felém. A gyermek, aki megszorítja a feléje nyújtott ujját, tudtán kívül egy érzelemlavinát indít el a felnőttben.

Pillanatok alatt, több gondolat cikáz át agyunkon a bizalomtól a feltétel nélküli szereteten keresztül a gondoskodáson át, és néha bizony libabőrös lesz az ember karja, könnyel telik meg a szeme. Egy család életében talán nincs is szebb pillanat, mint mikor megérkezik az első utód, az első csemete, a szeretetre méltó lény, a gyermek. Jó elképzelni, hogy milyen ember lesz, ha felnőtt, milyen hivatást választ majd, milyen lesz a gondolkodásmódja és az érzélemlésvilága. Talán előre látjuk a diadalt az első önálló felállásnál, lépéseknél, szavaknál és minden egyes olyan önálló cselekedetnél, amit mi tanítunk meg neki, amit tőlünk „les el”. De ugyanakkor belegondolunk-e abba, hogy a gyerekvállalásnak nem csak boldog és örömteli pillanatai vannak, s hogy nagymértékben függ majd tőlünk a gyerek egyéniségének kialakulása? Nekünk kell megvigasztalni, elmulasztani az apró gyerekbánatokat; nekünk kell gondoskodni róla, ameddig csak igényli és szüksége van rá! Tudjuk-e, hogy a következő nemzedék sorsa a mi „kezünkben” van, s hogy mindaz, amit mi megtanítottunk neki vagy nem - befolyásolja majd a világnézetét és a többi emberhez való viszonyát.

Nem véletlen, hogy napjainkban egyre későbbre tolódik ki a „családépítés”, a gyerekvállalás időpontja. Pár évszázaddal ezelőtt, teljesen normális és elfogadott tény volt, hogy a nők 14-16 éves korban mentek férjhez, gyereket szültek és teljes életüket a családjuknak szentelték. A szüleink generációjának ('50-es, '60-as évek) a huszonév körüli családalapítás volt a természetes, huszonegynéhány évesen házasodtak, de 25. éven túl a nők már vénlánynak számítottak. Napjainkban a tizenéves lányt gyerekek tartják (bár biológiailag egyre korábban érnek), a huszonöt év alattiaknak tanulni, míg a harminc körülieknek karriert „kell” építeni.

Az emancipációnak és a modernizálódásnak köszönhetően, ma már „trendi” harminc év felett elkezdni a fészekrakást, s az sem megbotránkoztató, ha a nők negyvenévesen vagy negyven felett szülnek. Úgy vélem, ezek a tények is megmutatják a család-, a gyerekvállalás szerepét és fontosságát az emberek életében. Sajnos, egyre inkább más célok és vágyak kerülnek előtérbe, szolgálva az alany kényelmét és szabadságát, míg az utódnevelés, a családi élet egyre inkább háttérbe szorul. Sokan azért nem vállalnak családot, mert felelősségnek, teljes embert igénylőnek érzik a feladatot, s úgy vélekednek, „sokkal jobb, ha erre a világra nem szülnek gyereket”. Mások önzésből egyedül maradnak, hiszen sokkal több idő jut önmagukra, ráadásul nem kell senkiért felelősséget vállalniuk, valamint senki nem gátolja őket a kényelmes életben és a karrierépítésben. Megint mások az anyagi szituációjukra hivatkoznak, s mikor a babavállalás felől kérdezik őket, rögtön sorolni kezdik az ellenérveket: egy gyereknek sok minden kell, ruhák, cipők, játékok, tápok, sokba kerül az iskoláztatás, ápolási cikkek stb.

Visszagondolok a gyermekkoromra, amikor a családi ünnepeken három, sőt, az elején négy generáció ülte körül az asztalt. Az anyukák, nagymamák a konyhai teendőket látták el, a férfiak iszogattak, borozgattak, beszélgettek, s mi, gyerekek, vidáman játszottunk valami csacska játékot. Néha vitatkoztunk, marakodtunk egyes játékokon, árulkodtunk egymásra, de ugyanakkor nagyokat nevtünk és remekül szórakoztunk. Mindez hozzátartozott a család hangulatához. Családon belül mindenkinek megvolt a saját szerepe és feladata.

A nagypapa például a mesélő szerepét töltötte be, téli estéken, a doromboló cserépkályha előtt vidám vagy szomorú, de minden esetben tanulságos történeteket mesélt. Ma már tudom, hogy voltak ezek között elképzelt történetek, de a legtöbb valós volt.

A saját élettapasztalatát akarta nekünk átadni, s mókázva okított, tanított minket. Olyan szépen és érdekesen mesélt, hogy elég volt a varázsszót kimondani: „esti mese”, s mi szótlánul otthagytunk minden addig folytatott izgalmas tevékenységet és rosszalkodást. A nagymama mindig főzött, sütött valami finomat, fáradhatatlanul sürgött-forgott a konyhában. Nyáron ízesebb volt a zsíros kenyér paradicsompaprikával, ha ő adta, télen pedig illatos fahéjas almát vagy sütőtököt készített nekünk. A zsebében mindig rejtőzött valamilyen édesség vagy aprópénz a szófogadó unokák számára.

Az édesanya az a különleges teremtmény, aki a simogatásával és gyögypuszijával képes minden gondot és vélt vagy valós sebet begyógyítani testen és lelken egyaránt. Ő az, aki akár hajnaltól késő estig fáradzik a család kényelméért és a szép gyermekkor megteremtéséért. Az apa munkájával megteremti mindazt, amire a családnak szüksége van, kezdve a ruházattól az iskolaszerekekig, az élelmiszertől a tűzifáig. Ő az, aki akár egyetlen pillantásával, komorabb szavával képes lecsillapítani egy rosszalkodó gyerekcsapatot. Ugyanakkor tőle kapjuk a sok jó mellett a szigort és a büntetéseket; ő az, aki szobafogságra ítél, és szintén ő nyesegeti le a szárnyaink végét, ha a játék hevében veszélyes vagy tiltott helyre repülnénk. A testvér, mindamellett, hogy a legjobb barát, a legpajkosabb játszótárs, időszakonként ellenségé válik, majd legjobb cimborára lesz, ha összeesküvésekről vagy titkokról és rejtélyekről van szó. Ő az, akivel mindenért vitatkozunk, ugyanakkor vele osztjuk meg a játékokat és a dugicsokoládét is. Felnőttkorban pedig ő az, akire mindig számíthatunk, s aki ugyanúgy számíthat ránk. Véleményem szerint, szerencsés az ember, akinek megadatik, hogy a családján belül az összes létező „szerepet” megtapasztalja, majd továbbadja a következő nemzedéknek.

Számomra a család szó jelentése nem csak az apa, anya, gyerekek együttélését jelenti, hanem azt a légkört is, amelyet a jelenlétükkel kialakítanak.

A vidámságot, a megnyugvást, a biztonságot, a szeretetet mind onnan kapom, ahonnan elindultam, vagyis a családomtól, az otthoni légkörtől. Amikor már belefáradok a nagyvárosi rohangálásba, a hidegségbe, a mindennapi gondok-bajokba, elég egy otthon, Erdélyben eltöltött hétvége, s szinte újjászülettként, frissen és feltöltődve jövök vissza és folytatom a munkát, az itteni életet. Tőlük kapom meg a biztonságérzetet, hogy bármi történjen velem, bármikor hazamehetek s minden rendben lesz, tőlük kapom a bátorítást, az elismerést, hogy mindaz jó, amit teszek addig, ameddig tisztességes és

becsületes maradok. Ők azok, akiknek a hangja több száz kilométeres távolságból is mosolyra fakaszt, ők az elsők, akiket felhívok, ha bánat vagy örömteli dolog történik velem. Nekik köszönhetem mindazt, amit elértem és mindazt, amit tanításaiknak köszönhetően elkerültem. Egy ember életében nagyon sokat számít – talán az egyik legfontosabb –, hogy mi az, amit otthonról kap; mi az, amit a „tarisznyában” otthonról hoz. Egész életünket, lényünket megízesíti és meghatározza az otthonról kapott „útravaló”, ez adja az alapot és az első lépcsőt, amire egy életet építeni lehet. Ameddig otthon éltem, természetesnek vettem a gondoskodást, a törődést, a szeretetet, amit a családomtól kaptam. Igazából most tudom csak értékelni, amióta egyedül élek, s mindenben egyedül kell helytállnom. A „család” szó minden embernek mást jelent, az „otthon” sajnos, nem mindenkinek ott van, ahol a biológiai szülők élnek. Az intézetekben, állami gondozásban nevelkedőknek maga az épület jelenti az otthont, s az ott lakók, dolgozók a családot. Mások ezt az érzést az osztálytársaiknál, a barátaiknál találják meg, megint másoknak a közösségek (cserkészcsapat, gyülekezet) biztosítják. Mindenkinek szüksége van erre az érzésre, ugyanakkor mindenkinek ott van a hona, ahol otthon érzi magát, lehet ez egy szülői ház, egy iskola, egy intézet, ahol szeretetet és biztonságot kaphat. Mert nagyon fontos, mint azt Tamási Áron is megírta: „Azért vagyunk a világon, hogy valahol otthon legyünk benne.”

Solya

DÖNCI + ANYCI: A CSALÁD MELEGE

BOOK@

Hellinger és a családfelállítás, ahogy én megismertem...

Egy szerzetes, aki évtizedeket tölt Afrikában, aztán kilép a rendből, életét attól fogva annak szenteli, hogy minél több ember életében megvalósulhasson a saját lelke szerinti

Rend és Béke. 2006 júniusában Bert Hellinger Budapesten tartott négynapos szemináriumot.

Ősz hajú ember, élénk, figyelmes tekintettel. Határozottan bánik az idővel és ragaszkodik elképzeléseihez a szervezésben, a munkájában. Hangja nyugalmat áraszt. Odaforduló figyelemmel kíséri a tolmácsolást. A nap során elmélet és gyakorlat meghatározott rendben váltja egymást. Azok, akik az előre megbeszéltek szerint körégyűlnek lelki problémáikkal, elmondják néhány mondatban, milyen megoldandó élethelyzetben kérik a segítségét. Intuitív módon választja ki a sorrendet, hogy kivel mikor dolgozik.

Mit jelent ez a fajta munka?

A segítséget kérő köré helyettesítő szereplőkkel úgy építi fel a családját, mint ahogy az az illető számára leképeződik.

Hogy néz ki ez a gyakorlatban?

Az, aki „felállítja a családját”, egy-két mondatban megismerteti a problémáját. Eldönti, hogy a felnőttkori vagy a gyermekkori családját állítsák-e fel. A következő lépés az, hogy minden családtagja megszemélyesítésére, kiválaszt valakit a körből. Hátulról gyengéden vállonfogja és érzéseire bízva magát beállítja a körön belül valahova. A végén saját maga helyett is választ egy szereplőt, őt is beállítja és attól fogva nem szól, csak figyel, kívülmarad.

Hellinger néha mond egy-egy rövid mondatot, utasítást. Megváltoztatja a szereplők helyét, irányát, és figyel, hogyan változik a testbeszéd, hol érzi jobban, hol rosszabbul magát az illető. Tapasztalatait, világszemléletét, megkülönböztetés nélküli szeretetét használja eszközként, hogy kiderüljön, kimondja, AMI VAN.

A legutóbbi időben, a szellemi családfelállításnak elnevezett eljárásban már szavakra is alig van szükség. A megszemélyesítő szereplők mozgása, a testbeszéde és mimikája elegendő. A kimondatlan titkok, összefonódások, rejtett szeretetkötelek nyilvánvalóvá válnak. Az, aki eddig nem

értette, mi miért történik vele, meglátja a Rendet. Mélyen átérezheti a család erejét, amely nemzedékeken átívelőn öleli magához. Az, ami eddig átoknak tűnt, áldássá válik.

Honnan tudják a helyettesítő szereplők, hogy mi a Rend egy idegen családban?

A többi családtaghoz milyen érzések fűzik, ki van jó szándékkal, ki szomorú, vagy dühös?

A körön belül kialakul a „mindentudó hely” – manapság úgy nevezik inkább, a morfogenetikus mező – a legjobban elképzelhető magyarázat, ami képessé tesz tudomást szerezni arról, ami van.

Mindenki, aki a folyamatban részt vesz, rövid idő alatt megérzi, hogy a többiekhez milyen érzések fűzik őket. Ezek az érzések finoman jutnak kifejezésre, csak ritkán hallatszik hang. A tekintetek iránya, a kezek csekély mozdulása, a figyelem középpontjának helyváltoztatása jelzi a folyamatot.

Lassú mozgás támad, helyzetet, helyet is változtatnak a szereplők. Néha hiányérzet jelenik meg, máskor erős indulatok válnak tapasztalhatóvá. Akkor érkezik megkönnyebbülés, amikor megjelenik a családban

az, aki hiányzott; ha kimondják, ami sokáig titok volt, és a család tagjai új alakzatba rendeződnek. Megteremtődik a Rend. Ilyenkor jön vissza a családfelállítást kérő a megszemélyesítőjének a helyébe. Az új rendbe új módon kapcsolódik be, végre elfoglalhatja a saját helyét a családjában.

Minden jelenlevő számára katartikus élményt jelent a részvétel. Megható átélni, amikor láthatóvá válik a szeretet. Sokszor a kiválasztottat megjelenítőök „véletlenül” saját megoldandó helyzeteikre is megoldást találnak, anélkül, hogy a saját családképüket felállítanák.

A szemünk előtt játszódó jelenetekből világossá válik, hogy a lélek megbetegszik, ha magát kiteszítettnek érzi, és meggyógyul, ha a helyét megtalálja és elfoglalhatja. Aki részese lehet egy hellingeri családfelállításnak, abban nem marad eziránt kétség.

Bogár Zsuzsanna

Sírbolt, temetés... család(fa)?!

Az egész ott kezdődött, amikor anyám unokatestvére meghalt. Tudni kell először is, hogy anyám farkar. Nagyon. El sem tudja a kedves Olvasó képzelni, mennyire. Vagy talán mégis, de ez ennek ellenére egy elég kirívó eset. Na, meg persze gyászos.

Azért minő meglepetés, hogy összehozza a családot egy-egy ilyen alkalom. Mindenki előszedi a lehető legbánságosabb kriptahangját és hevesen a részvétét fejezi ki. Ez persze csak addig terjed, amíg nem kell valami tényleg fontosat és értékeset adni. Például magunkat, a véleményünket, méghozzá őszintén. Mert hányan merünk a szemébe nézni a kedves gyászolóknak és mondani, hogy „én utáltam, nem sajnálom a halálát, de azért remélem, te is meg tudod emészteni hamar”, vagy „nekem tökmindegy, hogy él vagy hal, de hol az örökség?”. Nem mondom, hogy ez általános, de egy dologban közös mindkettő: az alakoskodásban.

Térjünk vissza drága édesanyámhoz. Unokatestvér halott, nagybátyám közömbös, anyám sirat. Mégis azt mondja, hogy „talán meg tudunk előlegezni egy sírra valót Editnek”. A reakciómat, remélem, nem kell ecsetelnem, talán hasonló az Önökéhez, mindenesetre kimondtam a véleményemet, ahogy szoktam. Anyám végül beadta a derekát és igazat adott, én meg büszke lehettem magamra... vagy inkább csak elégedett. Ennyi tiszteletet csak érdemel az elhunyt. Bár nekem teljesen közömbös a legtöbb halálozás, ennyit mindenki megérdemel, hogy legyen legalább egy őszinte gyászolója.

Később persze kiderült, hogy hétszámjegyű összeget egy árvaházra, egy másik hatszámjegyű összeget pedig a temetésre szánt szegény Edit. Anyám falféher, nagybátyám rákvörös. Így ismeretlenben is dicsérem az öreglány józanését és humorérzékét. Élete hatalmas tragédiája az volt, hogy nem mert a saját lábára állni, amikor a szülei kellett volna szembenéznie, így főiskola helyett maradt a tyúkol...

Ellenben érdekes történet nagyanyám halála. Az asztalra borulva találták meg egy tavaszi reggelen, mintha még beszélgetett volna a bizonyos fűnyíró eszközt szorongató valakivel, és csak utána ment volna el. Én a szokásos félközönnyel fogadtam, hogy most biztos jobban érzi magát, és búcsúztattam szép nyugalomra. Más tészta, hogy sokat okoltam magam amiatt, hogy miattam akart már meghalni, mert serdülőként nem tudtam elfogadni a parancsait, ő pedig régivágású ember lévén, nem nyugodott bele. Később persze rájöttem, hogy teljesen fölösleges, és most így belegondolva lehet, hogy én adtam meg neki azt a lelki lökést, ami elmulasztotta benne a halálfélelmet és megtehetette azt a lépést, ami ilyenkor a legnehezebb: elengedni egy életet – a sajátját. A ragaszkodás rövid életet biztosít, így viszont tovább élhet máshol, többek közt az emlékeim, az emlékeink között. Nyugodjon békében!

A dolog ott folytatódik, hogy a mai szent napon meghalt a bátyám menyasszonyának az édesapja. Nem ismertem, ezért nem is siratom, de kezd bennem igazolódni az a gondolat, amit fent említettem a nagyanyám halálával kapcsolatban, ugyanis nemrég derült ki, hogy az úrnak csak hónapjai, hetei voltak hátra. A jelek szerint még annyi se. Mindenesetre az ilyen ember halálához én úgy érzem, már nem sok közöm van. Tekintsenek morbidnak vagy anti-

szociálisnak, ennél igazán akad nagyobb problémám is. De! Anyám utólag közölte, hogy beszélt Livivel és a nevemben is a részvétét nyilvánította. Telefon, és anyám újfent korrigálása következett. Azt azért ne gondolja senki, hogy nem vagyok törődő, mert pont arra hívtam fel az ara figyelmét, hogy akkor fog igazán jól letisztulni és akkor távozhat békében az elhunyt, ha a gyász minden szakaszát megéli. Tehát fel a fejfel, tekintsen előre és csak arra gondoljon, hogy mit hagyott maga után az édesapja.

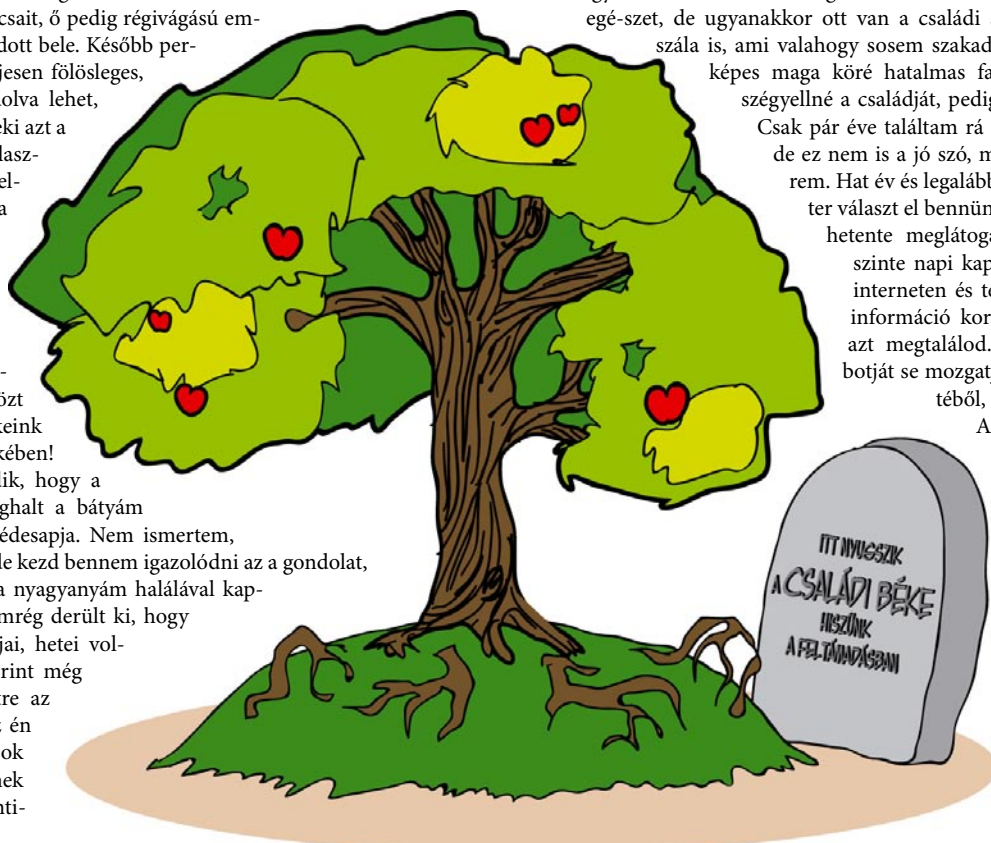
Folytassuk azokkal, aki vagy akik túlélték. Az egyik a saját édesapám, aki majdnem elhunyt - és itt tényleg nagyon szoros küzdelemről van szó - szívinfarktusból. Szegény elég kövér, mert egy időszakban súlyemelő sportot űzött, és ahhoz viszont megnövekedett tápanyagbevitelre van szükség. Amint a sportot kénytelen volt otthagyni - az én születésem és egy családi vállalkozás kezdete miatt -, elkezdett hízni. Persze ez mérséklődött az idők során, de majd két dekád eltelt, a súlya nem fogyott a mozgás hiányában, köszönhetően annak, hogy irodai munkát végzett. Ez ugye, azt jelenti, hogy értelmiségi emberrel állunk szemben, aki, mikor megtörtént a baj, azonnal a kórház felé vette az irányt. Itt meg kell jegyeztem, hogy édesgyermekéből négy van velem együtt, de az egyetlen lánya nem vette a fáradságot, hogy meglátogassa, pedig jóval közelebb lakott és sokkal jobban ráért, mint mi, fiúk. Ellenben apám három fia azonnal mozdult, és szinte naponta meglátogatta valamelyikünk - ha nem többen egyszerre. A törődésre való hajlamot talán tőle örököltük - az édesnővéremre most nem tennék megjegyzést. Később úgyis előkerül még.

Apám húga, avagy a nagynéném is kivette a részét a további helyes étkezés és mozgási magatartás terén - ő ugyanis orvos, míg fiatalabbik bátyám mentő és nagynéném sógornője, akivel ugyancsak nagyon jó kapcsolatunk van, vezető ápolónő egy kórházban, ahol a néném is praktizál. Egyszóval tele a család egészségügyiekkel. Mókás megjegyezni, hogy évek óta ott van apám autójában az utolsó két doboz cigi - az egyik még bontatlan! -, amit a szívinfarktusa napján ott tartott. Azóta egy szádra nem gyűjtött rá.

Ki később, ki korábban ismeri fel, hogy milyen ajándék az élet, és kár elcsépelni a halál gondolatával. Apámnak szívinfarktus kellett.

Furcsa egy család a mienk, a negatív érzelmek hálója keresztülfonja az egészet, de ugyanakkor ott van a családi szeretet és összetartás szála is, ami valahogy sosem szakad el. A nővérem mégis képes maga köré hatalmas falakat emelni, mintha szégyellné a családját, pedig büszke is lehetne rá. Csak pár éve találtam rá a fogadott nővéremre, de ez nem is a jó szó, mert nekem ő A Nővérem. Hat év és legalább tízszer ennyi kilométer választ el bennünket, mégis két-háromhetente meglátogatjuk egymást, illetve szinte napi kapcsolatban vagyunk az interneten és telefonon keresztül. Az információ korát éljük: amit keresel, azt megtalálsz. A vérszerinti a füle botját se mozgatja, míg a másik az életből, az idejéből áldoz rám.

Akkor melyiket tekintsem a testvéremnek? A mai korban be kell látnunk, hogy nem számítanak az országhatárok és nem számít a vér sem. Csak az számít, hogy kivel hogyan törődünk...

Bartha Bálint

Család

Mi maradt mára nagycsaládjainkból?
Meddig mehet tovább a család aprózódása?
Jobb egyedül, mint jobban-rosszban együttmaradni?

Apa, anya, gyerek.
Hárman, négyen, többen.
Csak ketten.
Csak egyedül.

Család: akik együtt laknak.
Élettársak gyerekkel vagy gyerek nélkül.
Enyém, tied, mienk.

Nevelőszülők.

Nagyszülők. Legtöbbször magukban.

Nagycsalád? Három-négy generáció? Déd-, ük-, szépszüllők?
Hét nemzedék. Ennyit tudunk néven nevezni.
Hét nemzedék után ükeink egy százaléknyi genetikai anyaga jut nekünk...
...százhuszonnyolcuk sorsának folytatói vagyunk.
Lassan kivésznek a szavak.
Egyre kitolódik a gyermekvállalás korhatára.

Gyermek „vállalás”.
Terhesség.
Női emancipáció.
Mintha az anyaság hátrány volna...
Túlnépesedett a világ – mondják.
Az élet életellenes?

Családos emberektől... hány családod van? – kérdezték –
a gyermekek
számát értve ezen...
Cseléd... kiscselédem – mondja Móránál gyermekének az anya.
A gyerek áldás volt. Friss erő, két dolgos kéz.
Több gyerekkel többre jutottak.

A sokgyerekeseket ma senki nem irigyli.
Inkább kimondva-kimondatlanul felelőtlenéssel bélyegzik meg őket.

Ezt megelőzte a múlt század elején az egyik ideálá válása.

Mi lesz velünk, ha újra általánossá válik?

Ki marad talpon?

Idegenekre maradunk öregkorunkra?

Nehezen fogadunk valakit magunk közelébe, ugyanakkor szenvedünk magányosságunkban.
Hozzuk magunkkal a gyermekkori együttléte hiányát, s szeretnénk végre megkapni valakitől, kimondatlanul.
Családunk, talán mással más lesz.
Minden kötelék bontható.

Ki marad együtt?
Holtomiglan – holtodiglan.
Csak szavak.
Alig akad, ahol döntés.

Pedig az éveket a nehézségek megérelelik.
Széppé válnak.
Értékessé.
Mint az aszúbor.

Bogár Zsuzsanna

Égi áldás, gyermek csoda

„A szeretet összekapcsol és összetart.” Szendrei László

Mindig nagy hatással vannak rám a csöpp gyermekek.
Mindig érdeklődve figyelem minden mozdulatukat, gesztusukat,
csodálatosan könnyed természetességét létezésüknek.

Mindig elkápráztat, hogy mennyi mindent lehet tanulni egy kicsiny babától,
aki éppen csak belecsöppent ebbe a nagy közös földi játszóházba.
A gyermek isten a saját világában. Teljesen tudatában van annak,
hogy itt igazából minden érte létezik, azért, hogy jól érezze magát.
Ő osztja a szerepeket, rendezi a játékvilág eseményeit kedvére.
Körülmöte forog a világ, ő a középpontja szülei életének (ideális esetben).

„Boldogok a rugalmasok, mert alakjuk nem torzulhat el.” Michael McGriff

Megfigyelem, hogy micsoda rugalmas hajlékonysággal veszik a tanulás útján
elébük topanó megpróbáltatásokat, és a „nem adom fel, amíg nem sikerül”
hozzaállást mindenben érvényesítik.

Ezt a rugalmasságot érdemes megőriznünk életünk folyamán mindig.

„Az ember születésekor lágy és hajlékony. Halála után kemény és merev.
Minden növény születésekor lágy és hajlékony. Pusztulása után kemény és merev.
Ezért minden, ami az élet követője - lágy és hajlékony.
Minden, ami a halál követője - kemény és merev.”

Reich Károly

Hja, kérem, amelyik udvarból egy hármás mozsizék eldiffundál, ott minden megtörténhet!
Az ÁNTSZ házhoz jött, mert a szomszédok bejelentették, a macskánk veszett.

A veszett macska-ügy

Csodaszép délután volt. Az idén az első nap, mikor a nyár ízét érezhettem. A belvárosban sétáltam a Duna-parton, s hagytam, a napfény beszívódjon bőrömbe. Kellemes piaci vásárlással múltam az időt, amikor megcsörrent a telefonom. A barátnőm hívott. Az ÁNTSZ házhoz jött, mert a szomszédok bejelentették, hogy a macskánk veszett.

Rettentő erővel kapott el a düh e rosszindulatú ostobaság hallatán. Őselemből tört fel az érzés, mósresre tanítom a családot, és főleg a kislányt, aki hónapok óta nyúzza a szerencsétlen, végtelenül békés természetű jószágot, s akit most arcon kapott Hypi (így hívják a macskát), megmutatva, elfogyott a türelme.

Tajtékozva hívtam jogász barátomat, dr. Serfőző Zsuzsát (06-30-389-8583), aki mit sem sejtve bosszúéhes akcióról, tíz percen belül küldte nekem az állatkínzásra vonatkozó törvényeket. Az állatvédelmi törvény 3. § 4. pontja: „Állatkínzás: az állat szükségtelen, fájdalmat okozó bántalmazása.” Borzalmasan bosszantott, hogy bár háromszor elmondtuk, és az oltási könyvvel bizonyítottuk, a macskát egy állatorvos immunissá tette még az ősz folyamán, s hiába mondtuk az anyukának, hogy a gyermeke nem bánt megfelelően az állattal, meg sem hallották ezt, inkább feljelentettek minket. A hátunk mögött.

Aztán gondolkodni kezdtem, s a düh kezdett kicsit alábbhagyni, egyre erősebben csengett a fülemben a többi szomszéd véleménye: „Ez egy kisebbségi probléma?“, „Nem tudnak írni, se olvasni.“ Aztán az is eszembe jutott, amikor pár napja a szomszéd kislány nekem is újságot, megkarmolta a macska. Én rákérdeztem, mit csinált vele? Ő pedig úgy tett – mintha megúszná a választ ezzel –, mint aki nem hallotta kérdésem, s továbblépett mindenkori kérésére: „Add ide a macskát!“. Tudom, engem is dühítene, ha a gyermekemet egy másik ember szeretné nevelni, de mégis úgy gondolom, hagyni, hogy süketnek tessen magát, nagy hiba. Többször kellett visszakerdeznem, mire elárulta, megfogta a macskát.

Kombinálni kezdtem, s végül összeállt. Nincs itt rosszindulat, nincs itt gonoszság vagy macskagyűlölet, szimplán emberi tudatlanságból származó félelemmel állunk szemben. Hiszen valószínűleg a család tagjai egymással sem nagyon beszélnek, ennek köszönhető, hogy a kérdések, az információk lepattannak róluk, beszűkült gondolkodásukba nem tud behatolni mások mondata, mert csak a saját elképzelt világukban élnek. S ha igaz, hogy

olvasni sem tudnak, akkor hiába bizonygattuk nekik az oltási könyvvel, hogy megtettük a szükséges intézkedéseket. A lányka kihasználva a szelektív hallás családi mintáját, feltehetőleg semmi részletet nem árult el arról, hogyan történt a baleset. S mivel a kislány jó volt, a macska mégis megkarmolta – s hogy az állat nem beteg, senki nem tudta megfelelően bizonyítani – maradt a legegyszerűbb magyarázat, az állat veszett. Mivel gyermeküket féltették, bejelentették az ügyet. Biztos, ami biztos.

Persze, maradnak még kérdések. Honnan tudták, hogy az ÁNTSZ-nél kell bejelenteni a veszett macska karmolását? Miért mondták, hogy az állat kóbor és nincs meg?

Ezt is végiggondoltuk. Valószínűleg a háziorvosukkal beszéltek a kislány szeme alatti sebről, aki természetesen a család által átadott információk alapján, az ÁNTSZ megkeresését javasolta. S talán azért mondták, hogy kóbor, hogy nincs meg, mert nem akartak minket bajba keverni, hiszen saját ítéletükben sem lehettek biztosak.

Jó látni, hogy van, ami tökéletesen működik itthon. Az ÁNTSZ 3-4 órán belül a helyszínre érkezett. Igaz, ha valóban veszett macskával állnánk szemben, akkor a kéthetes megfigyelés nem sokat érne, hiszen a seb elég közel volt a kislány agyához, és ilyen esetekben a betegség 5-7 nap alatt végez az áldozattal.

Kigondoltam azt is, mit tehetnék. Ha a megfigyelésnek vége és bebizonyosodik, hogy Hypi egészséges, áthívom a kislányt, és megtanítom arra, hogyan kell az állatokkal bánni, hogy soha többé ne próbálja szeretetre kényszeríteni őket

Sablik Henrik

CSEREGYEREK

BC@K@

Netmese

Itt Közép-Európában, a világ közepén - minden értelemben - rálátásunk van a Földön élő legszegényebb és leggazdagabb emberek sorsára. Egyre hajszoltabb életünkben néha azt kívánjuk, bár visszakaphatnánk természetközeli, egyszerűbb életünket, máskor meg arra vágyunk, hogy akkora vagyonunk legyen, hogy azt tehessük, amit szeretnénk. A manapság keletkező népmesék az interneten terjednek, netmeséknek is hívhatnánk őket... Ez itt arról gondolkodtat el, miért is hajszoljuk magunkat? ...Mivel is tehetjük a legtöbbet szeretteinkért?

Bogár Zsuzsanna

A halász hazatér fatörzsből vájt csónakján és találkozik egy külföldi piackutató szakemberrel, aki ebben a fejlődő országban dolgozik. A piackutató azt kérdezi a halásztól, hogy miért jött haza olyan korán.

- Tovább is maradhattam volna, de elég halat fogtam ahhoz, hogy gondoskodjak a családomról.

- Mivel tölti az idejét?

- Hát, például halászatok. Játszom a gyerekeimmel. Amikor nagy a forróság, lepihenünk. Este együtt vacsorázunk. Összejövünk a barátainkkal és zenélünk egy kicsit.

- Nézze, nekem egyetemi diplomám van és tanultam ezekről a dolgokról. Segíteni akarok magának. Hosszabb ideig kellene halásznia. Akkor több pénzt keresne, és hamarosan egy nagyobb csónakot tudna vásárolni ennél a kis kivájt fatörzsnél. Nagyobb csónakkal meg több pénzt tudna keresni, és nem kellene hozzá sok idő, máris szert tudna tenni egy több csónakból álló vonóháló flottára.

- És azután? - kérdezi a halász.

- Azután ahelyett, hogy viszonteladón keresztül árulná a halait, közvetlenül a gyárnak tudná eladni, amit fogott, vagy beindíthatna egy saját halfeldolgozó üzemet. Akkor el tudna menni ebből a porfészekből Cotonouba, Párizsba vagy New Yorkba, és onnan irányíthatná a vállalkozást. Meg azt is fontolóra vehetné, hogy bevezesse a tőzsdére az üzletet, és akkor már milliókat kereshetne.

- Mennyi idő alatt tudnám ezt elérni?

- Úgy 15-20 év alatt.

- És azután?

- Ekkor kezd érdekessé válni az élet. Nyugdíjba vonulhatna. Otthagyhathatna a városi rohanó életformát és egy távoleső faluba költözhetne.

- És azután mi lenne?

- Akkor volna ideje halászatni, játszani a gyerekeivel, a nagy forróság idején lepihenni, együtt vacsorázni a családjával és összejönni a barátaival zenélni kicsit.

'Az UNICEF, az ENSZ Közgyűlésének megbízásából alapítása, 1946 óta a gyermekek jogainak védelmében tevékenykedik; közreműködik a gyermekek alapvető szükségleteinek kielégítésében, valamint a képességeik kiteljesítéséhez szükséges lehetőségek megteremtésében.'

'Az UNICEF tevékenységét a Gyermek Jogairól szóló Egyezmény rendelkezései vezérlik. Arra törekszik, hogy a Gyermekjogi Egyezményben foglalt etikai normává váljanak az élet minden területén.'

'Az UNICEF munkáját a pártatlanság és a megkülönböztetéstől való mentesség jellemzi. Működése során elsősorban a leghátrányosabb helyzetben lévő gyermekeket és a legrosszabb helyzetű országokat támogatja.'

'Az UNICEF programjai keretében elősegíti a nők és a lányok egyenlőségének megteremtését, támogatja teljes részvételüket társadalmuk politikai, szociális és gazdasági fejlődésében.'

(Részletek az UNICEF Végrehajtó Tanácsának 1996. évi határozatából)

hirdetés

Angi Orsolya Beáta
Bogár Zsuzsanna
Gubis Mariann fotó
Misku-Horváth Zsuzsanna
Kellényi Kata külső
Orosz Norbert bulvárblokk
Reich Károly
Sablik Henrik főszerkesztő sablikh@gmail.com
Szabó Zsófia illusztráció, korrektúra
Szalóki Zsófia

Szerkesztők

mentropia@yahoogroups.hu

www.mentropia.hu

Kézzel készült.